

Sygn. akt I ACa 638/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Roman Sugier
Sędziowie :	SA Joanna Kurpierz SA Joanna Naczyńska (spr.)
Protokolant :	Anna Wieczorek

po rozpoznaniu w dniu 28 października 2015 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa K. Ś. i B. Ś.

przeciwko Skarbowi Państwa - (...) w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej

z dnia 28 kwietnia 2015 r., sygn. akt I C 234/12

prostując oznaczenie podmiotu reprezentującego pozwanego jako Skarb Państwa - (...) w W.

1) zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) zasądza od pozwanego Skarbu Państwa - (...) w W. na rzecz powodów K. Ś. i B. Ś. 384.100 (trzysta osiemdziesiąt cztery tysiące sto) złotych z ustawowymi odsetkami od 9 sierpnia 2012 r.,

b) oddala powództwo w pozostałym zakresie,

c) zasądza od pozwanego na rzecz powodów 7.200 (siedem tysięcy dwieście) złotych z tytułu kosztów procesu,

d) nakazuje pobrać od pozwanego Skarbu Państwa - (...) w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Bielsku - Białej 3.424,62 (trzy tysiące czterysta dwadzieścia cztery i 62) złote z tytułu kosztów sądowych;

2) oddala apelację w pozostałym zakresie;

3) zasądza od pozwanego na rzecz powodów 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Joanna Naczyńska	SSA Roman Sugier	SSA Joanna Kurpierz

Sygn. akt I ACa 638/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 28 kwietnia 2015r. Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej oddalił powództwo B. i K. Ś. wniesione przeciwko Skarbowi Państwa - (...) w W. o zapłatę odszkodowania w kwocie 384.100zł za obniżenie wartości nieruchomości powodów wywołane oddziaływaniem budowanej drogi ekspresowej (...), której to kwoty powodowie dochodzili wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu. Nadto zasądził od powodów solidarnie na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa 7.200zł z tytułu kosztów procesu.

Rozstrzygnięcie to Sąd Okręgowy podjął po ustaleniu, iż powodowie są współwłaścicielami nieruchomości składającej się z działki nr (...) i z działki nr (...), objętych księgami wieczystymi nr (...). Pierwsza z tych działek nie jest zabudowana, graniczy z drogą krajową nr (...) – ul. (...), a druga - zabudowana budynkiem mieszkalnym, graniczy z pierwszą nieruchomością oraz znajduje się w pobliżu zarówno drogi (...) (43,5 metra), jak i budowanej drogi ekspresowej (...) (35 metrów od krawędzi estakady). Powodowie nabyli działkę nr (...) w 1997r., a w 1999 r. wybudowali dom, który nadal wykańczają. W chwili zakupu tej działki powodowie nie wiedzieli, że w pobliżu będzie budowana droga ekspresowa. Przy zakupie kierowali się tym, że nie było zbyt blisko sąsiadów, do nieruchomości był dobry dojazd, działka była bardzo nasłoneczniona, był doskonały krajobraz, widoki. Natomiast działkę nr (...) powodowie nabyli w 2009r., gdy wiedzieli już o budowie drogi (...). Estakada drogi ekspresowej (...) zasłania widok z nieruchomości powodów na góry w kierunku od północnego-zachodu poprzez północ i wschód, aż po południowy-wschód, w szczególności na B., P., M.. Estakada ta widoczna jest aż z trzech stron domu powodów, może rzucać cień na nieruchomość powodów. Pyły powstające podczas budowy uniemożliwiały otwieranie okien i korzystanie z ogrodu. Niepełnosprawne dziecko stron (choruje na zanik mięśni postępujący, ma problemy z oddychaniem) nie mogło pozostawać na werandzie z uwagi na hałas, kurz i ciężkie samochody. Dom powodów jest jednym z najbliższych położonych przy drodze ekspresowej (...). Wskutek korzystania przy budowie z ciężkiego sprzętu, który poruszał się po drodze tymczasowej, przebiegającej w odległości 18,5 metra od krawędzi budynku powodów, doszło do zarysowań i pęknięć budynku powodów. Pojawiły się one na kominie, ścianach zewnętrznych i wewnętrznych, odpadają płytki ze ścian. Wniosek powodów skierowany do (...) o wykupienie ich działek nr (...) został rozpatrzony negatywnie, o czym powodowie zostali poinformowani pismem z 22. grudnia 2010r., w którym wskazano, że nieruchomość położona jest poza pasem drogowym, posiada dostęp do drogi publicznej i może być użytkowana w sposób dotychczasowy, w związku z czym brak jest podstaw do wykupu nieruchomości w trybie art. 13 ust. 3 ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych. Według operatu szacunkowego, sporządzonego na zlecenie powodów przez mgr inż. J. K. z 20. marca 2012r. wartość rynkowa nieruchomości powodów przed budową drogi (...) 738.800 zł, a po wybudowaniu drogi wynosi 354.700 zł. Różnica wartości wynosi 384.100zł. Sąd Okręgowy posiłkując się opinią biegłego sądowego J. B. ustalił, iż wartość rynkowa prawa własności nieruchomości powodów, składającej się z działki nr (...), według stanu sprzed wybudowania drogi ekspresowej (...), wynosi 734.700zł. Natomiast bezpośrednie sąsiedztwo drogi ekspresowej w formie estakady zmniejsza tę wartość do 297.100 zł. Różnica wartości wynosi 437.600zł

Powyższy stan faktyczny, Sąd Okręgowy ustalił głównie w oparciu o dokumenty, traktując - zgodnie z art. 244 i art. 245 k.p.c. - operat szacunkowy sporządzony przez J. K. jako potwierdzenie stanowiska powodów i opinię prywatną nie mającą waloru dowodu rozstrzygającego w kwestiach wymagających wiadomości specjalnych. Podkreślił, iż w tym zakresie liczący jest dowód z opinii biegłego sądowego J. B.. Sąd Okręgowy stwierdził,

iż zarzuty pozwanego dotyczące wadliwego obliczenia wartości metra kwadratowego nieruchomości podobnych do nieruchomości powodów, niewyjaśnienia, dlaczego przyjęte przez biegłego nieruchomości są podobne do nieruchomości powodów, były rozważane przez biegłego w opiniach uzupełniających, w szczególności w ustnej opinii uzupełniającej z 26 marca 2015r. Pozwany miał wówczas możliwość bezpośredniego wyjaśnienia wątpliwości poprzez zadawanie pytań biegłemu. Sąd Okręgowy nie wziął pod uwagę opinii biegłego sądowego W. C. (1) z 30. lipca 2013r. uzupełnionej opinią z 17 października 2013r. w zakresie oszacowania obniżenia wartości nieruchomości powodów, ponieważ biegły nie dokonał samodzielnych ustaleń dotyczących wartości nieruchomości, a jedynie odniósł się do metodologii opinii prywatnej przedstawionej przez powodów, aprobując jej końcowe wyliczenie. Ponadto biegły W. C. (1) nie ma uprawnień biegłego w zakresie szacowania wartości nieruchomości.

Sąd Okręgowy przyjął, iż roszczenie powodów o odszkodowanie z tytułu obniżenia wartości ich nieruchomości w związku z budową drogi ekspresowej (...), powodującej utratę walorów widokowych i krajobrazowych nieruchomości, zacinienie, hałas i zanieczyszczenie powietrza powinno być oceniane na podstawie art. 417§1 w zw. z art. 144 k.c., które dotyczą odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa za niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej. Podkreślił, iż zarzucana bezprawność nie dotyczy samego budowania drogi ekspresowej (...), ponieważ prowadzona ona jest zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, czego powodowie nie kwestionowali. W szczególności wydana została decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, poprzedzona sporządzeniem raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Pozwany, uwzględniając lokalizację domu powodów, zaprojektował zabezpieczenia przed immisjami, których źródłem jest droga ekspresowa, w tym zastosowanie ekranów akustycznych odbijających o wysokości 4 metrów, mających ograniczać hałas na nieruchomości powodów poniżej 50 dB. Świadczy to, w ocenie Sądu Okręgowego o braku podstaw do postawienia pozwanemu zarzutu bezprawności polegającego na zaniechaniu podjęcia odpowiednich działań, eliminujących możliwość wyrządzenia powodom szkody na skutek zagrożeń, jakie dla ich nieruchomości wynikały z sąsiedztwa drogi ekspresowej.

Sąd Okręgowy stwierdził, iż bezprawność budowy drogi ekspresowej (...) ocenić należy w świetle zasad określonych w art. 144 k.c., a więc odnieść ją do zakłócenia korzystania z nieruchomości powodów ponad przeciętną miarę, wynikającą ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych. Bezprawność mogłaby zatem polegać na tym, że droga ekspresowa (...) powodowałaby zakłócenia korzystania z nieruchomości powodów w postaci utraty walorów widokowych i krajobrazowych nieruchomości, zacinienie, hałas i zanieczyszczenie powietrza, wykraczających ponad przeciętną miarę wynikającą ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych. Stwierdził, iż w odniesieniu do działki niezabudowanej nie występują zakłócenia korzystania z tej nieruchomości ponad przeciętną miarę. Powodowie kupując tę nieruchomość w 2009r. wiedzieli, że na sąsiedniej nieruchomości będzie budowana droga ekspresowa. Zatem w tym przypadku przeciętną miarę wynikającą ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych trzeba oceniać z uwzględnieniem tej wiedzy powodów. Tym samym nie można przyjąć, że budowa drogi ekspresowej zakłócała korzystanie z opisywanej nieruchomości ponad przeciętną miarę. Odnosząc się do drugiej działki, zabudowanej budynkiem mieszkalnym, Sąd Okręgowy wskazał, że droga ekspresowa (...), z której istnieniem powodowie wiążą swoje roszczenie nie została jeszcze oddana do użytku. Skoro zatem nie ma jeszcze ruchu samochodowego na drodze, bezzasadne jest twierdzenie, że wywołuje ona hałas, pył i zanieczyszczenie powietrza. W tym zakresie powództwo jest zatem przedwczesne. Zaznaczył, iż wprawdzie aktualnie występuje hałas i zanieczyszczenie, ale nie wynikają one z przebiegu drogi, lecz są związane z prowadzeniem budowy. Oznacza to, że uciążliwości te (hałas i zapylenie) są czasowe i nie mogą wpływać na trwały spadek wartości nieruchomości powodów. Poza tym nie wykraczają one poza przeciętną miarę wynikającą ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych. Odmienne przyjęcie prowadziło do tego, że nie mogłaby się odbywać żadna budowa na sąsiednich działkach. Powodowie nie wykazali, aby sposób prowadzenia prac był nieodpowiedni i mógłby odbywać się w sposób mniej uciążliwy dla nich. Sąd Okręgowy zauważył także, iż oddziaływanie drogi na środowisko, w tym nieruchomość powodów pod względem poziomu hałasu, będzie podlegało badaniu przez pierwsze 3 lata co pół roku, poczynając od upływu roku od oddania drogi do eksploatacji. Zatem powodowie będą mogli dochodzić ewentualnych roszczeń z tego tytułu na podstawie art. 135 i art. 136 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Sąd Okręgowy stwierdził, iż aktualne oddziaływanie budowanej drogi ekspresowej na nieruchomości powodów polega jedynie na przesłonięciu części dotychczasowego widoku oraz ewentualnym zacienieniu. Stwierdził, że przesłonięcie widoku (utrata walorów krajobrazowych nieruchomości powodów) na B. i B. nie wykracza poza przeciętną miarę wynikającą ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych. Droga (...) przebiega z jednej strony nieruchomości powodów, nie otacza ich nieruchomości. Mają oni zatem dalej widok na inne strony, w szczególności na pasmo B.. Ponadto widok w kierunku estakady nie został całkowicie zasłonięty, gdyż droga usytuowana jest kilka metrów nad powierzchnią gruntu i istnieje co najmniej ograniczony widok pod przesłami estakady. Zaznaczył, że w pobliżu nieruchomości powodów, już od chwili nabycia przez nich nieruchomości przebiegała droga krajowa (...). Powodowie powinni zatem liczyć się z tym, że w przyszłości może dojść do rozbudowy tej drogi, w tym także wybudowania estakady. Przyjął, że budowa drogi ekspresowej i jej przebieg obok nieruchomości powodów nie mogą być traktowane jako zakłócające korzystanie z ich nieruchomości ponad przeciętną miarę. Co więcej, droga (...) ma być przeznaczona do użytku publicznego, służyć do zaspokajania potrzeb ludzi, co można uznać za czyniące bezzasadnym twierdzenie, że przesłonięcie przez drogę widoku wykracza poza przeciętną miarę. Ocena przeciętnej miary w rozumieniu art. 144 k.c. powinna być bowiem dokonana na podstawie obiektywnych warunków, panujących w środowisku osób zamieszkujących na danym terenie, a nie na podstawie subiektywnych odczuć właścicieli poszczególnych nieruchomości. Powinna uwzględniać przeznaczenie nieruchomości, które wynika z jej charakteru i sposobu z niej korzystania, zaś określenie „stosunki miejscowe” odnosi się zarówno do miejsca, jak i czasu.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego zacienienia nieruchomości, Sąd Okręgowy podniósł, że powodowie nie wykazali, aby wykraczało ono ponad przeciętną miarę, o którym mowa w art. 144 k.c. Estakada przebiega około 35m od domu powodów, co prowadzi do wniosku, że nawet jeśli zacienienie ma miejsce i jest wywołane przez drogę ekspresową (...), to z pewnością nie przez cały dzień, a jedynie przy wschodzie słońca. Poza tym, skoro droga jest usytuowana we wskazanej odległości od domu powodów, to większość przestrzeni wokół nieruchomości powodów jest odsłonięta od drogi (estakady). Dochodzą zatem do niej promienie słoneczne (na pewno w porze południowej i popołudniowej.).

Sąd Okręgowy stwierdził, że ograniczenie częściowego widoku na B. i B. oraz ewentualnie częściowe i czasowe zacienienie nie wyczerpuje przesłanek z art. 144 k.c. i na tej podstawie oddalił powództwo, jako bezzasadne. Na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., art. 99 k.p.c. i § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu oraz art. 11 ust. 3 ustawy z 8 lipca 2005r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (t.j. Dz.U. z 2013r., poz. 1150) zasądził od powodów solidarnie na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej 7.200zł z tytułu kosztów procesu.

Apelację od wyroku wnieśli powodowie, zaskarżając go w całości i domagając się jego zmiany przez uwzględnienie powództwa, a alternatywnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, wnosząc także o zasądzenie kosztów procesu za obie instancje. Zarzucili, iż Sąd Okręgowy, wydając zaskarżony wyrok naruszył przepisy prawa procesowego, a to art. 286 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez pominięcie opinii biegłego W. C. (2) w konsekwencji uznania, iż biegły ten nie ma uprawnień w zakresie szacowania nieruchomości, w sytuacji gdy Sąd sam tego biegłego wyznaczył, oraz w sytuacji gdy ten sam biegły wielokrotnie sporządzał opinie w sprawach, w których przedmiot i okoliczności były identyczne, zaś o prawidłowości jego opinii świadczy to, że pozostałych dwóch specjalistów dokonało identycznych wyliczeń. Nadto, apelujący zarzucili naruszenie prawa materialnego, a mianowicie:

- art. 144 k.c. przez jego błędną wykładnię, a w konsekwencji uznanie, iż realizacja budowy drogi ekspresowej (...) nie zakłóca korzystania z nieruchomości powodów ponad przeciętną miarę, co stoi w oczywistej sprzeczności z ustaleniami Sądu dokonanymi na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, a w szczególności opinii biegłego oraz przez uznanie, że powództwo jest przedwczesne, w sytuacji, gdy przestrzeń wokół nieruchomości powodów uległa już znacznym i nieodwracalnym zmianom; a także poprzez uznanie, że roszczenie powodów jest bezzasadne w stosunku

do działki nr (...), gdyż powodowie nabyli ją wiedząc o planowanym przedsięwzięciu, w sytuacji gdy jest to okoliczność bez znaczenia dla faktu powstania szkody;

- art. 46 k.c. przez jego błędną wykładnię i potraktowanie działek nr (...) w sposób odmienny, w sytuacji gdy stanowią one jedną nieruchomości oraz przedmiot własności tych samych osób i graniczą ze sobą.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego. Nadto wniósł o sprostowanie reprezentacji pozwanego Skarbu Państwa, wywodząc iż Sąd Okręgowy błędnie określił w zaskarżonym wyroku, iż pozwany Skarb Państwa reprezentowany jest przez Skarbowi Państwa - (...) Oddział w K., podczas gdy pozwanego reprezentuje (...) w W..

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Trafnie pozwany zwrócił uwagę na konieczność sprostowania podmiotu reprezentującego pozwanego. Popelnioną w tej materii niedokładność Sąd Apelacyjny - na podstawie art. 350 § 1 i 3 k.p.c. - sprostował, oznaczając prawidłowo podmiot reprezentujący pozwanego Skarb Państwa przez wskazanie, iż jest nim (...) w W.

Odnosząc się do podniesionych przez powodów w apelacji zarzutów formalnych, Sąd Apelacyjny stwierdza, iż ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy i przyjęte za podstawę rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie były prawidłowe, ponieważ znajdowały potwierdzenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Podejmując je Sąd Okręgowy nie naruszył w żadnej mierze przepisów procesowych, w tym art. 233 §1 k.p.c., jako że nie przekroczył zasad swobodnej oceny dowodów, ani też nie naruszył zasad logiki i doświadczenia życiowego. Wbrew wydomom apelacji nie sposób dopatrzeć się naruszenia art. 286 § 1 k.p.c. w pominięciu opinii biegłego W. C. (2), w sytuacji gdy Sąd Okręgowy poczynił ustalenia faktyczne w oparciu o opinię biegłego sądowego J. B., której to opinii powodowie nie kwestionują. Wnioski opinii biegłego B. były zbieżne z wnioskami opinii prywatnej złożonej przez powodów. Obydwie te opinie wspierały twierdzenia powodów, iż wskutek lokalizacji, w znaczeniu przebiegu drogi ekspresowej (...) (estakady), ich nieruchomości utraciła na wartości, a uszczerbek ten sięga co najmniej sumy 384.100zł. Odwoływanie się w tej sytuacji do opinii biegłego C. jest co najmniej zbędne, abstrahując od trafnie stwierdzonego braku uprawnień tego biegłego do szacowania nieruchomości. Podsumowując, Sąd Odwoławczy podzielił i przyjął za własne ustalenia Sądu Okręgowego, niemniej nie podzielił ich oceny prawnej, a w szczególności nie podzielił oceny miary oddziaływań przebiegu drogi ekspresowej na nieruchomości powodów. Zasadny w tym zakresie okazał się podniesiony w apelacji zarzut naruszenia prawa materialnego.

Sąd Apelacyjny odwołując się do stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w uzasadnieniu wyroku z 17 grudnia 2008r., w sprawie o sygn. akt I CSK 191/08 (Lex nr 484726), stwierdza, iż fakt zabudowy nieruchomości na podstawie ostatecznej decyzji administracyjnej nie wyklucza możliwości wyrządzenia szkody przez taką budowę, nawet jeśli jest ona realizowana zgodnie z decyzją administracyjną. Podziela też stanowisko Sądu Okręgowego, iż bezprawność działania pozwanego w rozpatrywanej sprawie nie odnosi się do faktu wybudowania drogi ekspresowej, gdyż inwestycja ta została przeprowadzona zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym. Bezprawności tej należy upatrywać w fakcie zakłócenia ponad przeciętną miarę korzystania z nieruchomości sąsiedniej, a podstawę roszczenia stanowi art. 417 §1 k.c. w zw. z art. 144 k.c.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wykazuje, iż przebieg i konstrukcja estakady, która widoczna jest z okien aż trzech stron budynku mieszkalnego, bezsprzecznie zmniejszyła walory krajobrazowe nieruchomości powodów, istotnie pogorszyła widok z okna i spowodowała częściowe zacinienie tej nieruchomości, tym samym pogorszyła komfort i standard zamieszkiwania. Oddziaływanie to, zakłóciło korzystanie z nieruchomości powodów ponad przeciętną miarę i doprowadziło do obiektywnego obniżenia wartości nieruchomości powodów, co jest tożsame z wyrządzeniem powodom wymiernej szkody majątkowej, pozostającej w adekwatnym związku przyczynowym z samą lokalizacją drogi ekspresowej. Przed budową estakady wartość działki zabudowanej powodów - nr (...) wynosiła 734.700zł. Natomiast samo tylko oddziaływanie sąsiedztwa drogi ekspresowej w formie estakady (niezależnie od potencjalnych przyszłych immisji w postaci hałasu i zanieczyszczenia powietrza) zmniejszyło tę wartość do 297.100zł. Różnica wartości wynosi 437.600zł, zatem jest wyższa niż dochodzona z tego tytułu przez powodów z tytułu obniżenia

wartości obydwu działek - kwota 384.100zł. Powodowie doznali uszczerbku majątkowego w dochodzonej pozwym kwocie, ponieważ obniżyła się wartość ich majątku, co więcej za cenę uzyskaną ze sprzedaży nieruchomości nie byłoby w stanie odtworzyć tożsamyh zabudowań na innej działce. Potencjalne immisje związane z uruchomieniem drogi ekspresowej mogą mieścić się w dopuszczalnych normach. Oznaczać to będzie, iż dalsza szkoda w majątku powodów nie powstanie. Natomiast jeśli immisje te przekraczać będą dopuszczalne normy mogą spowodować dalsze obniżenie wartości nieruchomości powodów, co ostatecznie może doprowadzić do realizacji roszczenia powodów o wykup ich nieruchomości, przy czym w tym przypadku wartość wykupu stanowić będzie aktualna wartość nieruchomości, według stanu po wybudowaniu estakady. Konkluzje te legły u podstaw zasądzenia przez Sąd Apelacyjny od pozwanego na rzecz powodów 384.100zł z tytułu odszkodowania, a podstawę tego rozstrzygnięcia stanowi przywołana regulacja art. 417 §1 k.c. w zw. z art. 144 k.c. Kwotę tę zasądzono z ustawowymi odsetkami od 9 sierpnia 2012r., tj. od dnia następującego po doręczeniu pozwanemu odpisu pozwu. Rozstrzygnięcie w tej materii znajduje podstawę w art. 455 k.c. stosowanym w zw. z art. 481§1 k.c. Roszczenie o odsetki w pozostałym zakresie oddalono (a w konsekwencji oddalono także apelację powodów) ponieważ powodowie nie wykazali daty przesądowego wezwania pozwanego do zapłaty odszkodowania. W tej sytuacji o kosztach postępowania rozpoznawczego w pierwszej instancji należało orzec w oparciu o art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 108 §1 k.p.c. i na zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu, zasądzić od pozwanego na rzecz powodów koszty zastępstwa procesowego, odpowiadające stawce minimalnej określonej w § 6 pkt. 7 w zw. z § 13 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 461 ze zm.), tj. 7.200zł, a stosownie do art. 113 ust. 1 ustawy z 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz.U. z 2014r., poz. 1025 ze zm.) - należało nakazać pobranie od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Bielsku – Białej 3.424,62zł z tytułu kosztów sądowych (wydatków sądowych), od uiszczenia których powodowie byli zwolnieni.

Z tych to też przyczyn, Sąd Apelacyjny - na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. - zmienił zaskarżony wyrok, jak w sentencji. O kosztach postępowania apelacyjnego orzekł w oparciu o art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 108 §1 k.p.c., na zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu, a to zasądzając od pozwanego na rzecz powodów koszty zastępstwa procesowego, odpowiadające stawce minimalnej określonej w § 6 pkt. 7 w zw. z § 13 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 461 ze zm.), tj. 5.400zł.

SSA Joanna Naczyńska SSA Roman Sugier SSA Joanna Kurpierz